

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářské práce

Důležitost regionálního letiště v rámci rozvoje regionu

Petra Macolová

© 2017 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce analyzuje důležitost regionálního letiště v rámci rozvoje celého regionu. První část práce se věnuje vymezení teoretických východisek, především pojmu letiště a jeho souvisejících aspektů. Zde se zaměřuje na různé úhly pohledu funkčnosti letiště. Další část „Charakteristika prostředí“ vymezuje základní socioekonomické ukazatele vybraného regionu, konkrétně Královéhradeckého kraje, města Hradce Králové a regionálního letiště v Hradci Králové. Zde popisuje jeho současný stav a důležité vybrané charakteristiky. V hlavní části práce nazvané „Terénní šetření“ je proveden vlastní výzkum, jehož součástí je zjišťování názorů a potřeb na možnosti rozvoje letiště na náhodně vybraném vzorku obyvatel, zástupců majitele, provozovatele a uživatelů letiště. Ze zjištěných poznatků je vyvozena návrhová část v závěru práce, kde jsou hodnoceny různé možnosti využití zkoumaného letiště a navrhnována některá řešení. Bakalářská práce dospěla k závěru, že regionální letiště přispívá svojí činností k rozvoji celého regionu a většina obyvatel má povědomí o současné činnosti a existenci letiště. Z výsledků šetření mezi občany daného regionu bylo zjištěno, že převážná většina z nich je spokojena se současným stavem letiště, spatřuje v jeho aktivitách rozvoj daného území a očekává i jeho budoucí rozvoj.

Klíčová slova: regionální rozvoj, regionální letiště, letiště Hradec Králové, region, provoz letiště, letecká doprava, životní prostředí, civilní letectví.

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem práce je návrh možného využití regionálního letiště v Hradci Králové. Dílčím cílem je zjistit jeho důležitost a funkčnost, zhodnotit jeho současný stav, zjistit názory občanů regionu, potřeby majitele, provozovatele a uživatelů letiště na jeho budoucí rozvoj s poukázáním na potřeby rozvoje regionu jako celku.

Teoretická část práce zahrnuje sběr sekundárních dat a dokumentů, což obnáší jejich studium, čerpání z odborných publikací, zahraničních zdrojů, internetových odkazů a interních dokumentů provozovatele letiště k zachycení teoretických východisek. V části práce „Charakteristika prostředí“ bude provedena analýza kraje a města, ve kterém se vybrané letiště nachází, jeho současný stav a charakteristiky včetně činnosti a provozu.

V úvodu vlastního šetření bude provedena kvalitativní analýza formou polostandardizovaných rozhovorů se zástupci vlastníka, provozovatele a uživatelů letiště. Ze zjištěných poznatků budou vysloveny hypotézy, které jsou předmětem dalšího testování. K tomu bude využita metoda kvantitativního výzkumu, kdy pomocí dotazníku budou osloveni náhodně vybraní občané, kteří žijí v příslušném regionu. K vyhodnocení vlastního šetření bude použita statistická metoda „Analýza závislosti“ sloužící ke zjištění závislosti vzájemných jevů a potvrzení či vyvrácení daných hypotéz, včetně určení síly případné závislosti.

Výsledky a diskuze

Pro zhodnocení výsledků šetření je výchozím bodem kvalitativní výzkum, který se uskutečnil ve spolupráci se zástupci majitele, provozovatele a uživatelů letiště. U všech panoval jednotný kladný názor na spokojenost s dosavadní činností letiště, neboť splňuje jejich očekávání a daný účel. Dále všichni aktéři očekávají od budoucího rozvoje letiště příležitosti k realizaci projektů důležitých v rámci rozvoje regionu. Stejně tak shodně spatřují všichni zúčastnění dosavadní aktivity letiště směřující k jednoznačnému rozvoji daného území. Rozdílně hodnotí financování provozu letiště. Majitel nevidí důvod hledat investora pro vlastní provoz letiště, neboť zprávy o hospodaření ukazují, že letiště se snaží o snižování finanční závislosti na dotacích města. Provozovatel a uživatelé letiště vyjádřili potřebu fungování a rozvoje letiště nehledě na zdroj financování a rádi by zrealizovali řadu projektů. Dále se aktéři shodují, že z osobních zkušeností občané mají povědomost o existenci a činnosti letiště.

Tyto poznatky směřovaly k formulaci výzkumných otázek v rámci kvantitativního šetření a dále k vyslovení hypotéz. Z výzkumných otázek vyplývá, že povědomost o letišti má 96 % občanů, spokojenost s dosavadní činností letiště vyjádřilo 70 % dotázaných respondentů, rozvoj regionu v aktivitách letiště spatřuje 89 % zúčastněných a konečně velký rozvoj letiště do budoucna včetně růstu letového provozu očekává 72 % obyvatel regionu. Zájem o rozvoj regionu projevuje 100 % občanů a nabízené služby letiště využívá 70 % občanů.

V závěru šetření bylo vysloveno 6 hypotéz a statistickou metodou „Analýza závislosti“ bylo provedeno jejich potvrzení či vyvrácení. Z hypotézy 1 vyplývá, že velké povědomí

o existenci letiště mají i občané žijící v jiných obcích. Hypotéza 2 dospěla k závěru, že velké povědomí o existenci letiště mají občané žijící v regionu od narození. Hypotéza 3 potvrdila, že aktivity LKHK směřují k rozvoji regionu. Z hypotézy 4 bylo zjištěno, že více spokojení se současným stavem LKHK jsou občané žijící ve větší vzdálenosti od letiště. Hypotéza 5 dokázala, že existuje slabá závislost mezi spokojeností se současným stavem LKHK a očekávaným budoucím rozvojem LKHK. A konečně hypotéza 6 došla k závěru, že využitelnost LKHK závisí na způsobech využití letiště.

Návrhy možného využití letiště Hradec Králové

Základní funkcí letiště by měla být civilní letecká doprava. Plánovaný terminál by měl splňovat podmínky pro odbavování cestujících i pro lety mimo schengenský prostor. Hlavní část civilní letecké dopravy by měly tvořit charterové lety. V letním období by byly zaměřené na přímořské destinace a zpět, které by umožnily místním obyvatelům cestovat na dovolenou ze svého regionu. Cestovním agenturám by vznikla příležitost nabídnout zájezdy pobytové nebo poznávací i pro cizince a dopravovat je do města Hradce Králové letecky. V zimě by se charterové lety mohly zaměřit na přepravu lyžařů ze sousedních států, kteří rádi navštěvují naše horská střediska v Krkonoších a Orlických horách, což by v kombinaci s přímou železniční dopravou Českých drah mohlo být lukrativní příležitostí regionu.

Dále se nabízí využití charterových letů při obchodních cestách, například v rámci kongresového cestovního ruchu. Hradec Králové vlastní vhodné prostory, jak pro konání kongresových akcí, tak pro vytvoření zázemí zúčastněným hostům. Důležitým faktorem výběru místa bývá často dobrá dostupnost, která by ve spolupráci s leteckou dopravou neměla být překážkou. K tomu by letiště potřebovalo nainstalovat zařízení ISL (vybavení, které navádí letadlo na přistání podle přístrojů), které by umožňovalo přistání i za zhoršené viditelnosti.

Letiště by mohlo být využíváno pro krizové situace IZS nebo červeným křížem, díky dobré dopravní infrastruktuře, ale i díky nižšímu vytížení, než je např. v Praze. Již nyní je dobře přístupné a jeho dostupnost se ještě podstatně zvýší po dostavbě rychlostních silnic. Pro přesun humanitárních materiálů může být využito i železniční spojení se skladištní oblastí Slezské Předměstí. K tomu je nutné posoudit stávající

stav skladovacích prostor v areálu letiště z hlediska využitelnosti pro dočasné skladování a překládku humanitárních materiálů.

Významnou by se také mohla stát pravidelná regionální doprava a osobní letecká doprava mezi velkými regionálními městy s nepříliš ideální vzájemnou pozemní dopravní dostupností. Pokud by pravidelné letecké linky byly cenově dostupné většímu počtu lidí, mohla by tato doprava nalézt v budoucnu své uplatnění. Lze tedy doufat, že rozšířené možnosti služeb přesvědčí stále větší množství lidí, že letecká doprava ušetří čas a zpříjemní cestování.

Jelikož má město Hradec Králové výhodnou polohu pro logistickou činnost ve Východních Čechách, mohlo by letiště také zajišťovat přepravu pošty, menších předmětů, ale i objemnějších kontejnerů. V plánu je vybudování menšího cargo terminálu s napojením na silniční a železniční síť. Po dokončení plánované dopravní infrastruktury bude mít letiště dobrou dostupnost pro sousední kraje, což by umožňovalo firmám rychle a efektivně zásobovat tyto lokality. Navíc královéhradecké letiště nebude tak přetížené a dopravní přepravci by na něm mohli využívat mnohem příznivějších letištních slotů. Pravděpodobně i cena přepravy zboží by mohla být nižší, než je tomu v Praze. To by mohlo zvýšit zájem nových investorů, kteří by své investice směřovali do tohoto regionu.

Naplněním všech zmíněných možností využití letiště by město Hradec Králové získalo větší prestiž nejen v ČR, ale i v rámci Evropy. Podpořila by se činnost společností zabývajících se službami v cestovním ruchu a přibylo by i značné množství nových pracovních příležitostí. Plně funkční civilní letiště Hradec Králové by tedy mohlo být pro region přínosné a jeho předpokládaný rozvoj by mohl pozitivně ovlivnit i rozvoj celého regionu.

Seznam použitých zdrojů

Ground Handling International. Kent. United Kingdom. October 2011 Issue 5 Volume 16. Ground Handling International published by The Airports Publishing Network Ltd., 2011. ISSN 1364-8330.

KAUN, Miroslav a Ľudovít RONDOŠ. *Letiská*. Bratislava: Alfa, 1990. ISBN 80-05-00537-7.

KERNER, Libor, Ludvík KULČÁK a Viktor SÝKORA. *Provozní aspekty letišť*. V Praze: Vydavatelství ČVUT, 2003. ISBN 80-01-02841-0.

MAGISTRÁT MĚSTA HRADEC KRÁLOVÉ. *Profil města Hradec Králové 2008* [online]. Hradec Králové: Magistrát města Hradec Králové, 2008 [cit. 2016-09-21]. Dostupné z: <http://www.hradeckralove.org/urad/profil>.

ODBOR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE, GRANTŮ A DOTACÍ. *Strategie rozvoje kraje 2014–2020* [online]. Hradec Králové: Královéhradecký kraj, 2014 [cit. 2016-09-21]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/rozvoj-2014-2020/strategie-rozvoje-kraje-2014--2020-70319/>

PRUŠA, Jiří. *Svět letecké dopravy*. Praha: Galileo CEE Service ČR, 2007, ISBN 978-80-239-9206-9.

ŽIHLA, Zdeněk. *Provozování podniků letecké dopravy a letišť*. Brno: Cerm, 2010. ISBN 978-80-7204-677-5.